

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY
DIPLOMA ENGINEERING – SEMESTER – I I • EXAMINATION – SUMMER- 2016

Subject Code: 3321902**Date:03-06-2016****Subject Name: Material science & metallurgy****Total Marks: 70****Time:10:30am to 1:00pm****Instructions:**

1. Attempt all questions.
2. Make Suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. Use of programmable & Communication aids are strictly prohibited.
5. Use of only simple calculator is permitted in Mathematics.
6. English version is authentic.

Q.1	Answer any seven out of ten. દર્શમાંથી કોઈપણ સાતના જવાબ આપો. 14
	1. List chemical and electrical properties of material.
	૧. પદાર્થ ના રાસાયણિક અને વિદ્યુત ગુણધર્મો ની ચાદી બનાવો.
	2. Explain primary and secondary bonds.
	૨. પ્રાયમરી અને સેકંડરી બોન્ડ સમજાવો.
	3. List factor to be consider during selection of material.
	૩. મટેરિયલ ની પસંદગી કરતી વખતે ધ્યાન મા રાખવાના મુદ્દા ની ચાદી બનાવો.
	4. List alloying elements added to steel.
	૪. પોલાદ મા ઉમેરાતી મિશ્રધાતુ તત્ત્વો ની ચાદી બનાવો.
	5. State use of polystyrene.
	૫. પોલીસ્ટાયરેન ના ઉપયોગો જણાવો.
	6. List types of corrosion.
	૬. કોરોજન ના પ્રકાર ની ચાદી બનાવો.
	7. List natural abrasives.
	૭. કુદરતી એબ્રેસિવ ની ચાદી બનાવો.
	8. List major steel plants of India.
	૮. ભારત ના મોટા સ્ટીલ પ્લાન્ટ ની ચાદી બનાવો.
	9. Give two use of each for following materials. (i) Thermocole (ii) Mica
	૯. નીચે ના દરેક મટેરીયલ માટે બે-બે ઉપયોગો જણાવો. (1) થર્મોકોલ (2) અબરક
	10. Give use of oil in mechanical engineering.
	૧૦. મીકેનિકલ ઇજનેરી મા ઓઇલ ના ઉપયોગો જણાવો.
Q.2	(a) Explain (i) Toughness (ii) Creep (iii) Fatigue 03
પ્રશ્ન. ૨	(અ) સમજાવો (1) ટફનેસ (2) ક્રીપ (3) ફેટિગ 03
	OR
	(a) Write short note on equilibrium diagram of lead-tin. 03

(અ)	ટુક નોંધ લખો – લેડ ટીન નો સંતુલન વક	03
(બ)	Draw T.T.T diagram and give its applications.	03
(ચ)	ટી.ટી.ટી ડાયાગ્રામ દોરી તેના ઉપયોગો જણાવો.	03
OR		
(બ)	Explain carburizing process with neat sketch.	03
(ચ)	સ્વચ્છ આફુતી ની મદદ થી કાર્ਬૂરાઇઝિંગ પ્રક્રિયા સમજાવો.	03
(દ)	Give definition of heat treatment of steel also write its objectives.	04
(એ)	હિટ ટ્રિટમેન્ટ ની વ્યાખ્યા આપી તેના હેતુઓ લખો.	04
OR		
(ચ)	Enlist precautions to be observed during using a microscope.	04
(એ)	માઇક્રોસ્કોપ નો ઉપયોગ કરતાં લેવામાં આવતી કાળજીઓ જણાવો.	04
(દ)	Write down difference between micro & macro examination in detail.	04
(એ)	માઇક્રો અને મેક્રો તપાસણી વચ્ચે નો તફાવત સંવિસ્તાર જણાવો.	04
OR		
(દ)	Explain flow diagram for the production of iron and steel.	04
(એ)	લોખાંડ અને પોલાદ ઉત્પાદનનો ફ્લો ડાયાગ્રામ સમજાવો.	04
Q.3	(એ) Draw microstructure of Copper and Brass.	03
પ્રશ્ન. 3	(અ) કોપર અને બ્રાસ ના માઇક્રોસ્કોપિયર દોરો.	
OR		
(એ)	Define alloy steel. State the reason of alloying steel.	03
(અ)	મિશ્રધાતુ ની વ્યાખ્યા આપી પોલાદ નું એલોયીંગ કરવાના કારણો જણાવો.	03
(બ)	Write short note on effect of alloying elements in properties of cast iron.	03
(ચ)	ટુક નોંધ લખો- કાસ્ટ આયેન ના ગુણધર્મો પર એલોયીંગ તત્ત્વો ની અસર.	03
OR		
(બ)	List information from an equilibrium diagram.	03
(ચ)	ઇક્વિલિબ્રિયમ ડાયાગ્રામ ની મદદ થી મળતી માહિતી આપો.	03
(દ)	Suggest appropriate materials for the following. (i) Pressure cocker (ii) Lathe bed (iii) Screw driver.	04
(એ)	નીચે દર્શાવેલ માટે સુયોગ્ય મટેરીયલ જણાવો.	04
(1) પ્રેશર ફુકર (2) લેથ બેડ (3) સ્કુ ફ્રાઇવર.		
OR		
(એ)	State properties and use of malleable cast iron.	04
(અ)	ટિપાઉ કાસ્ટ આયેન ના ગુણધર્મો અને ઉપયોગો લખો.	04
(દ)	Write short note on Galvanic series.	04
(એ)	ગેલ્વનિક સીરીઝ પર ટુક નોંધ લખો	04
OR		
(દ)	List characteristics of brass which makes it good engineering material.	04
(એ)	બ્રાસ ની ખાસીયાતોની યાદી બનાવો કે જે તેને સારુ ઇજનેરી પદાર્થ બનાવે છે.	04
Q.4	(એ) List various methods of surface coating.	03
પ્રશ્ન. 4	(અ) સર્ફસ કોટિંગ ની વિવિધ રીતો જણાવો.	03
OR		
(એ)	Differentiate between thermosetting and thermoplastic.	03
(અ)	તફાવત આપો- થર્મોસેટિંગ અને થર્મોપલાસ્ટિક	03

(b)	Classify Insulating materials and state their properties.	04
(v)	ઇંસ્યુલેટીંગ મટેરીયલ નું વર્કિંગ કરી ગુણધર્મો લખો.	04
OR		
(b)	Write short note on powder metallurgy.	04
(v)	પાઉડર મેટલજી પર ટુકનોધ લખો.	04
(c)	Write short note on – Adhesive materials.	07
(k)	એડહેસીવ મટેરીયલ પર ટુકનોધ લખો.	09
Q.5	(a) List types of corrosion and explain any two.	04
પ્રશ્ન. ૫	(અ) ખરાણ ના પ્રકારો ની યાદી બનાવી અને કોઈ પણ બે વર્ણવો.	04
	(b) List merits and demerits of powder metallurgy.	04
	(બ) પાઉડર મેટલજી ના ફાયદા અને ગેરફાયદા લખો.	04
	(c) Explain powder coating process.	03
	(ક) પાઉડર કોટીંગ પ્રક્રિયા સમજાવો.	03
	(d) List application of coolant or cutting fluids.	03
	(સ) કુલન્ટ કે કટીંગ ફલુઇડ ના ઉપયોગો જણાવો.	03

*****